

Sammenheng mellom PEDA121 og SPANDI101, HIDID111 og NATDID210

Universitetet i Bergen

Contents

Emnet PED121	4
Mål og innhold for emnet	4
Krav til forkunnskap og studierett	5
Undervisningsformer og omfang og organisering av undervisning:.....	5
Obligatorisk undervisningsaktivitet	5
Vurderingsformer.....	6
Pensum for emnet:	6
Emnet SPAND101.....	7
Mål og innhold for emnet	7
Krav til forkunnskap og studierett	8
Undervisningsformer og omfang og organisering av undervisning.....	8
Obligatorisk undervisningsaktivitet	9
Vurderingsformer.....	9
Pensum for emnet	9
Emnet HID111.....	11
Mål og innhold for emnet	11
Krav til forkunnskap og studierett	11
Arbeids- og undervisningsformer	12
Obligatorisk undervisningsaktivitet	12
Vurderingsformer.....	12
Pensum for emnet	12
Emnet NATD10	12
Mål og innhold for emnet	12
Krav til forkunnskap og studierett	13
Arbeids- og undervisningsformer	13
Obligatorisk undervisningsaktivitet	13
Vurderingsformer.....	14
Pensum for emnet	14
Kilder som grunnlag for evaluering av sammenhengen mellom emnene.....	14
Emneplaner	14
Intervju.....	14
Intervjuspørsmål som utgangspunktet for samtalen med studentene	14
Hvordan er sammenhengen mellom	15
PED121 og SPAND101, HID111 og NATD10?	15
Sammenheng mellom emneplaner.....	16

Oppsummering – god sammenheng mellom emneplaner	17
Studentenes opplevelse av emnene og deres sammenheng	18
Pandemien og studier	21
Oppsummering	22
Opplevelse av sammenheng og forslag til endringer	22

Sammenheng mellom PEDA121 og SPANDI101, HIDID111 og NATDID210

Emnet PEDA121¹

Emnet er på 5 studiepoeng og gjennomføres i studentenes 3. semester

Mål og innhold for emnet

Emnet skal gi studentane ei forståing for samanhengen mellom læringssyn, tilpassa opplæring og vurdering for læring og kva dette inneber for undervisning. Studentane skal og øvst opp til å bruke intervju som metode for å få forståing for elevar og lærarar sine læringssyn og undervisningserfaringar.

Emnet er knytt til kortpraksisemnet KOPRA102, og det er forventa at studentane tek dette emnet parallelt med PEDA121.

Når det gjelder læringsutbytte skal studenten ha følgende kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskapar

Studenten

- har grunnleggande kunnskap om sentrale læringsteoriar.
- har grunnleggande kunnskap om vurdering for læring.
- har kunnskap om samanhengar mellom læringssyn, tilpassa opplæring og vurdering for læring.
- har kunnskap om intervju som metode.

¹ I teksten som følger brukes samme språkform som i emneplanene.

Ferdigheiter

Studenten

- kan drøfte praktiske undervisningssituasjonar i lys av læringsteori, vurdering for læring og sentrale prinsipp ved tilrettelegging for læring på ein sjølvstendig og reflektert måte.
- kan bruke forskingskunnskap og teori til å diskutere aktuelle utdanningspolitiske spørsmål knytt til tilpassa opplæring.

Generell kompetanse

Studenten:

- kan formulere og grunngje eit informert og kritisk syn på ulike typar undervisningspraksis.
- kan formulere og grunngje eit informert og kritisk syn på aktuelle tema i den norske utdanningsdebatten.

Krav til forkunnskap og studierett

- PEDA120 og KOPRA101

Undervisningsformer og omfang og organisering av undervisning:

Undervisninga vert organisert i førelesingar og seminar i mindre grupper. Det vert forventa at studentane førebur seg ved å lese avtalte tekstar i forkant av seminara. Studentane skal i løpet av semesteret skrive ei semesteroppgåve. Kvar student har tilbod om 1 time individuell rettleiing på eit utkast av denne. I tillegg skal studentane gje tilbakemelding på semesteroppgåveutkasta til kvarandre.

Omfanget er:

Førelesninger: 5 à 2 timar

Seminar: 5 à 2 timar

Seminar f/e praksis: 2 à 3 timar

Obligatorisk undervisningsaktivitet

- Møte førebudd og delta på alle seminara.
- Publisere eitt utkast til semesteroppgåva.
- Kommentere skriftleg på utkast av semesteroppgåva til to medstudentar.

Vurderingsformer

I emnet nyttar ein følgjande vurderingsformer:

Semesteroppgåve på 3000 ord

Semesteroppgåva vert vurdert med graderte karakterar frå A-F

Pensum for emnet:

Å lykkes med elevvurdering (2016)

Forfatter: Hopfenbeck, Therese Nerheim

Det kvalitative forskningsintervju (2015)

Forfatter: Kvale, Steinar

What is Education For? On Good Education, Teacher Judgement, and Educational Professionalism (2015)

Forfatter: Biesta, Gert

Tidsskrifttittel: European Journal of Education

Faglig og ikke-faglig bruk av teknologi i klasserommet (2016)

Kapittelforfatter: Blikstad-Balas, M.

Boktittel: Digital læring i skole og lærerutdanning (2014)

Bok kapittelnummer: 7

Vurdering som pedagogisk redskap (2014)

Kapittelforfatter: Engelsen, K.S.

Boktittel: Pedagogikk - en grunnbok

Redaktør: Janicke Heldal Stray og Line Wittek

Bok kapittelnummer: 22

Kartlegging og utvikling av læreres klasseledelse (2014)

Kapittelforfatter: Ertesvåg, S.K.

Boktittel: Pedagogikk - en grunnbok

Redaktør: Janicke Heldal Stray og Line Wittek

Bok kapittelnummer: 19

Sambandet mellom ordinær opplæring og spesialundervisning i lys av inkludering (2017)

Kapittelforfatter: Festøy, A.R.F. & Haug, P.

Boktittel: Spesialundervisning: Innhold og funksjon

Bok kapittelnummer: 3

Student Perceptions of Classroom Feedback (2013)

Forfatter: Gamlem, Siv M.; Smith, Kari

Tidsskrifttittel: Assessment in Education: Principles, Policy & Practice

"flipped classroom - flipped learning". Fra fokus på lærerens undervisning til elevens læring (2016)

Kapittelforfatter: Gotaas, A.C.

Boktittel: Digital læring i skole og lærerutdanning

Redaktør: Krumsvik, R. J.

Bok kapittelnummer: 10

Tilpasset opplæring for den enkelte i fellesskapet (2013)

Kapittelforfatter: Haug, P.

Boktittel: Praktisk-pedagogisk utdanning: En antologi

Redaktør: Krumsvik, Rune Johan; Säljö, Roger

Bok kapittelnummer: 15

Formative Assessment and Feedback: Making Learning Visible (2012)

Forfatter: Havnes, Anton; Smith, Kari; Dysthe, Olga; Ludvigsen, Kristine

Tidsskrifttittel: Studies in Educational Evaluation

Planlegging av undervisning (2013)

Kapitelforfatter: Munthe, E.

Boktittel: Praktisk-pedagogisk utdanning: en antologi

Bok kapittelnummer: 8

Spesialundervisningens tiltakskjede (2019)

Kapitelforfatter: Nilsen, S. & Herolfsen, C.

Boktittel: Spesialpedagogikk

Bok kapittelnummer: 10

Undervisningsplanlegging (2014)

Kapitelforfatter: Sandvoll, R. & Allern, M.

Boktittel: Pedagogikk - en grunnbok

Redaktør: Janicke Heldal Stray og Line Wittek

Bok kapittelnummer: 17

Dialogisme som tilnærming til læring

Kapitelforfatter: Silseth, K.

Boktittel: Pedagogikk - en grunnbok

Redaktør: Janicke Heldal Stray og Line Wittek

Bok kapittelnummer: 8

Vurdering som et motivasjonsfremmende redskap for læring (2007)

Forfatter: Smith, Kari

Tidsskrifttittel: Norsk pedagogisk tidsskrift

Ulike tilnærminger til læring - et historisk riss (2014)

Kapitelforfatter: Wittek, L. & Brandmo, C.

Boktittel: Pedagogikk: en grunnbok

Redaktør: Janicke Heldal Stray og Line Wittek

Bok kapittelnummer: 6

Emnet SPANDI101

Emnet er på 5 studiepoeng og gjennomføres i studentenes 3. semester.

Mål og innhold for emnet

Emnet har som målsetjing å gje studentane ei grunnleggjande innføring i fagfeltet spanskdidaktikk innan desse tre hovudområda:

- Spanskfaget si legitimering og særpreg
- Språklæring
- Språk og kommunikasjon

Når det gjelder læringsutbytte skal studenten ha følgende kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskapar

Studenten

- har innsikt i sentrale styringsdokument for skolefaget
- har kunnskap om spanskfaget si utvikling som skolefag
- har kjennskap til sentrale språklæringsteoriar og tilnærmingar

Ferdigheiter:

Studenten

- kan analysere styringsdokument for skolefaget
- kan reflektere over og drøfte skolepraksis i lys av relevant fagdidaktisk teori
- kan uttrykkje seg munnleg og skriftleg på spansk innan fagfeltet.

Generell kompetanse:

Studenten

- kan reflektere over eiga læring
- kan reflektere over og drøfte problemstillingar knytte til spansk som skolefag
- kan gjere greie for og reflektere over elevar si læring

Krav til forkunnskap og studierett

For studentar som tek spansk som fag I: PEDDA 120 og KOPRA101

For studentar som tek spansk som fag II: KOPRA102

Minimum 15 studiepoeng i spansk.

Tilrådde forkunnskapar

30 studiepoeng i spanskfaglege emne.

Studiepoengsreduksjon

På grunn av fagleg overlapp blir studiepoenguttellinga for SPANDI101 redusert med 5 studiepoeng om det blir kombinert med SPANSK621 eller SPANSK622.

Krav til studierett:

Opptak til lektorutdanning ved Det humanistiske fakultet, UiB.

Undervisningsformer og omfang og organisering av undervisning

12 timar førelesingar.

Seminar: 2 (4) timar (i samsvar med talet på studentar).

Seminar: 2 dagar for- og etterarbeid knytt til emnet KOPRA102 for studentar som tek spansk som fag I, og 2 dagar for- og etterarbeid knytt til praksisemnet KOPRA103 for studentar som tek spansk som fag II.

Om det melder seg færre enn fem studentar til eit emne, kan undervisningstilbodet bli tilpassa studenttalet. Studentane vil i så fall bli informerte om det alternative undervisningsopplegget ved semesterstart, og før semesterregistreringsfristen 1. februar/1. september.

Obligatorisk undervisningsaktivitet

For å få gå opp til eksamen må studentane ha lagt fram eit sjølvstendig munnleg (om lag 20 minutt) eller skriftleg arbeid (om lag 1000 ord) der dei analyserer eit språkfagleg spørsmål i lys av fagdidaktisk teori. Arbeidet skal gjerast på spansk.

I tillegg må studentane ha gjennomført skolebesøk (om lag 3 dagar) med for- og etterarbeid. Skolebesøket er knytt til fagdidaktikk og pedagogikk.

Sjølv om førelesningar ikkje er obligatoriske, reknar ein med at studentane er til stades i undervisninga, og organiseringa av undervisninga har dette som utgangspunkt.

Vurderingsformer

Eksamensforma er ein heimeeksamen i 3 dagar med oppgjeve emne, ca. 2500 ord. Halvparten av heimeeksamen skal skrivast på norsk, den andre på spansk. Nærare informasjon blir gitt i studiet.

Ved sensur av emnet nyttar ein karakterskalaen A-F, der F er stryk.

Pensum for emnet

Fremmedspråksdidaktikk før og nå (2020)

Kapitelforfatter: Bjørke, Camilla,; Dypedahl, Magne,; Haukås, Åsta

Boktittel: Fremmedspråksdidaktikk

Bokforfatter: Camilla Bjørke (1965-) (redaktør/forfatter (forord)/forfatter)

Bok kapittelnummer: 1

What Is Communicative Language Teaching? (2006)

Boktittel: Communicative Language Teaching Today

Bokforfatter: Jack C. Richards

Bok kapittelnummer: 1

The Background to CLT (2006)

Kapitelforfatter: Jack C. Richards

Boktittel: Communicative Language Teaching Today

Bokforfatter: Jack C. Richards

Bok kapittelnummer: 2

Classroom Activities in Communicative Language Teaching (2006)

Kapitelforfatter: Jack C. Richards

Boktittel: Communicative Language Teaching Today

Bokforfatter: Jack C. Richards

Bok kapittelnummer: 3

Current Trends in Communicative Language Teaching (2006)

Kapitelforfatter: Jack C. Richards

Boktittel: Communicative Language Teaching Today

Bokforfatter: Jack C. Richards

Bok kapittelnummer: 4

Planning and reviewing your lessons (2011)

Kapitelforfatter: Jack C. Richards and David Bohlke

Boktittel: Creating Effective Language Lessons

Bokforfatter: Jack C. Richards and David Bohlke

Bok kapittelnummer: 4

Lesson planning (2002)

Kapitelforfatter: Farrell, T.S.C.

Boktittel: Methodology in language teaching : an anthology of current practice

La observación como instrumento para la mejora de la enseñanza-aprendizaje de lenguas

Kapitelforfatter: Sheila Estaire

Boktittel: La observación como instrumento para la mejora de la enseñanza-aprendizaje de lenguas

Bokforfatter: Juan Manuel Sierra and David Lasagabaster Herrarte

Læremidler i fremmedspråksfaget

Kapitelforfatter: Xavier Llovet Vila

Boktittel: Fremmedspråksdidaktikk

Bokforfatter: Camilla Bjørke og Åsta Haukås

Bok kapittelnummer: 16

Criterios para el diseño y la evaluación de materiales comunicativos. (1996)

Forfatter: Gracia Lozano y J. Plácido Ruiz Campillo

Tidsskrifttittel: Cuadernos del Tiempo Libre (colección Expolingua)

Nasjonale læreplaner og internasjonale perspektiver (2018)

Kapitelforfatter: Heike Speitz

Boktittel: Fremmedspråksdidaktikk

Bok kapittelnummer: 2

The task-based approach: some questions and suggestions (2004)

Forfatter: Littlewood, William

Tidsskrifttittel: ELT Journal

Principios básicos y aplicación del aprendizaje mediante tareas (2011)

Forfatter: Estaire, Sheila

Tidsskrifttittel: MarcoELE: Revista de Didáctica Español Lengua Extranjera

Fagfornyelsen (2018)

Language Teacher Cognition (2009)

Kapitelforfatter: Simon Borg

Bok kapittelnummer: 16

Lærerens forestillinger om språkundervisningen (2020)

Kapitelforfatter: Haukås, Åsta

Boktittel: Fremmedspråksdidaktikk

Bokforfatter: Camilla Bjørke og Åsta Haukås

Bok kapittelnummer: 19

Det felles europeiske rammeverket for språk: læring, undervisning, vurdering (2011)

Utgiver: Utdanningsdirektoratet

Fremmedspråksdidaktikk (2020)

Camilla Bjørke og Åsta Haukås (red.).

Emnet HIDID111

Emnet er på 5 studiepoeng og gjennomføres i studentenes 3. semester.

Mål og innhold for emnet

Emnet rettar seg særleg mot historieundervisning i vidaregåande skulen, og tar opp grunnleggjande problemstillingar knytt til historieundervisning i skulen, samt relevante historiedidaktiske omgrep og tenkjemåtar som følgjer av dette. Studentane skal bli kjende med ulike undervisningsformer i historie, og utvikle ferdigheiter i å planleggje, gjennomføre og kritisk reflektere over eiga undervisning på bakgrunn av relevant historiedidaktisk forskning.

Når det gjelder læringsutbytte skal studenten ha følgende kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskapar:

- Kandidaten kjenner til grunnleggjande problemstillingar knytt til historieundervisning i skulen, samt relevante historiedidaktiske omgrep og tenkjemåtar. Vidare kjenner
- kandidaten til ulike undervisningsformer i historie, læreplanen i faget og historiefaget si utvikling i norsk skule.

Ferdigheiter:

- Kandidaten kan drøfte aktuelle problemstillingar knytt til historieundervisninga i skulen i lys av ulike historiedidaktiske omgrep og tenkjemåtar, samt planleggje, gjennomføre og kritisk reflektere over eiga undervisning basert på dette. Vidare kan kandidaten vurdere fordeler og ulemper ved ulike undervisningsformer, og tolke læreplanen i høve til opplæringa sine overordna mål og verdiar.

Generell kompetanse:

- Kandidaten kan konkretisere målsetjingane for historieundervisning på ein sjølvstendig og fagleg kvalifisert måte, og har utvikla evne til å reflektere over og vurdere eigne undervisningsval.

Krav til forkunnskap og studierett

Ingen

Tilrådde forkunnskapar

PEDA111 samt minimum 30 studiepoeng innan historie

Opptak til integrert lektorutdanning med master i historie, religionsvitenskap, framandspråk eller nordisk.

Arbeids- og undervisningsformer

Undervisninga blir gitt som førebuing og etterarbeid i følgje med praksis, i tillegg til to heildagsførelesingar/-seminar.

Obligatorisk undervisningsaktivitet

Skuleerfaring på inntil 5 dagar inkludert for- og etterarbeid, ei obligatorisk oppgåve knytt til skuleerfaringa og inntil fire obligatoriske oppgåver/ aktivitetar.

Vurderingsformer

Ein 3 dagars skriftleg heimeeksamen over oppgitt tema. Heimeeksamen skal leverast elektronisk og skal vere på om lag 2000 ord (ikkje medrekna referansar og litteraturliste)

Det vert nytta gradert karakterskala frå A til F, der F er stryk.

Pensum for emnet

Hva skal vi med historie? : historiedidaktikk i teori og praksis (2020)

Forfatter: Kvande, Lise Naastad, N.

Historiedidaktikk: en håndbok for studenter og lærere (2016)

Forfatter: Lund, Erik

Emnet NATDID210

Emnet er på 5 studiepoeng og gjennomføres i studentenes 3. semester.

Mål og innhold for emnet

Emnet handlar om sentrale utfordringar i læring av naturfag og strategiar for å møte desse. Emnet tek opp bruk av dialogbaserte arbeidsformer og diskuterer bruk av praktisk arbeid og vurdering for læring basert på læringssyn som legg vekt på erfaringar og språkbruk. Gjennom skulepraksis og obligatoriske arbeidskrav vil emnet utvikla studentane sine evner til å observera og diskutera undervisningspraksis i lys av læringsteori. Emnet diskuterer elevaktive arbeidsmåtar, kompetanseomgrepet, læreplanen i naturfag og formålet med opplæring i naturfaga med vekt på omgrepa fagleg argumentering, deltaking, allmenndanning og grunnleggjande dugleikar.

Når det gjelder læringsutbytte skal studenten ha følgende kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Studentane skal kunne:

Kunnskapar

- gjera reie for kompetansenking og sentrale funn ifrå kjente undersøkingar av læring og undervisning i naturfaga
- greie ut om elevar sine læringsprosessar basert på omgrep sentrale i læringsteoriar.
- gje døme på korleis forsøk og samtale kan fremma læring

Dugleikar

- identifisere faglege grunnidear og planlegge korte undervisningsøkter som fremmer kognitiv og språkleg aktivitet hos elevane
- undersøkje korleis ulike undervisningsmetodar verkar inn på elevane si deltaking og praktisering av grunnleggjande dugleikar
- diskutere konkrete undervisningsaktiviteter i lys av kompetansenking og omgrep frå sentrale læringsteoretikarar

Generell kompetanse

- samarbeide med kollegaer/medstudentar for å undersøkje korleis elevane lærer.
- diskutere korleis elevar responderer på ulike oppgåver og aktivitetstypar, både basert på egne erfaringar og andre sine innspel.
- formidla fagstoff, erfaringar og refleksjonar på ein oversikteleg måte og med klare døme

Krav til forkunnskap og studierett

Ingen, men NATDID210 må normalt tas parallelt med praksisemnet KOPRA102.

Tilrådde forkunnskapar PEDA120

Studierett knytt til Det matematisk-naturvitskaplege fakultet sitt lektorprogram i naturvitskap og matematikk.

Arbeids- og undervisningsformer

22 timer forelesning og seminar

Obligatorisk undervisningsaktivitet

Tre obligatoriske oppgåver (skriftlege og munnlege) knytt til dagane med skulepraksis

For å kunne ta eksamen i NATDID210 må normalt KOPRA102 være bestått.

Vurderingsformer

2 tekster i mappen, omfang til sammen 3000 ord, minst 1000 ord per tekst,

bygge på de tre obligatoriske oppgavene. Alle mappetekstene skrives individuelt og levers samlet mot slutten av emnet. Karakter fastsettes på grunnlag av de to tekstene.

Ved sensur av emnet vert karakterskalaen A-F nytta.

Pensum for emnet

Erfaringsbasert læring: naturfagdidaktikk (2016)

Forfatter: Thorsheim, Frede, Kolstø, Stein Dankert; Andresen, Mari Ugland,

Kilder som grunnlag for evaluering av sammenhengen mellom emnene²

Emneplaner

Gjennomgang av emneplaner

Intervju

En (1) student SPANDI101

Fire (4) studenter i HIDID111 i fellesskap

En (1) student NATDID210

Det ble gjennomført to fokusgruppeintervju, ett for studenter i emnet HIDID11, og ett for student i SPANDI101 og student i NATDID210.

Intervjuspørsmål som utgangspunktet for samtalen med studentene

- 1) Hvilke læringssyn har dere lært om i PEDAI21?
- 2) Hvordan forstår dere disse?
- 3) Hva innebærer de for undervisningen?
- 4) Hva var innholdet i PEDAI21 når det gjaldt tilpasset opplæring?

² Gjennomføringen av emnene var i høstsemesteret 2020. På grunn av pandemien fikk studentene i lengre perioder mye digital undervisning. Det ble også vanskelig å intervjuene studentene ved fysisk tilstedeværelse ved semesterslutt høsten 2020 da ansatte ved NTNU ikke skulle gjennomføre reiser som ikke var nødvendige. Universitetet i Bergen var dessuten stengt for studenter. Denne situasjonen fortsatte i vårsemesteret, og intervjuene er derfor gjennomført digitalt. Situasjonen i sammenheng med pandemien, er sannsynligvis grunnen til at det ikke meldte seg så mange studenter til digitale intervju.

- 5) Hvordan ble tilpasset opplæring eventuelt et tema i (spansk, naturfag og historie)?
- 6) Hva var innholdet i PEDAI21 når det gjaldt vurdering for læring?
- 7) Hvordan ble vurdering for læring eventuelt et tema i (spansk, naturfag og historie)?
- 8) Hva lærte dere om intervju som metode i PEDAI21?
- 9) Hva tenker dere var hensikten med å lære om intervju som metode?
- 10) Hvordan ble intervju som metode fulgt opp i spansk, naturfag og historie?
- 11) Lærte dere om andre metoder for å samle inn data i spansk, naturfag og historie?
- 12) Hvordan er sammenhengen med det som dere har lært i PEDAI21 og innholdet i (spansk, naturfag og historie)?
- 13) Hva tenker dere om sammenhengen mellom pedagogikk og fagdidaktikk når det gjelder nytteverdien for lærerpraksisen?
- 14) Hvordan har studien i ped og fagdidaktikk hjulpet deg til å planlegge undervisning?
- 15) Hvordan har studien i ped og fagdidaktikk hjulpet deg til å planlegge undervisning med tanke på tilpasset opplæring?
- 16) Hvordan har studien i ped og fagdidaktikk hjulpet deg til å ta i bruk vurdering for læring i planlegging og gjennomføring av undervisning?
- 17) Noe dere vil nevne som jeg ikke har kommet inn på?
- 18) Hvordan har undervisningen hjulpet dere til å bli forskende i egen undervisningen? (Ped – intervju for å forstå elever og lærere sine læringssyn og undervisningserfaringer) (Naturfag – utvikle studentene sine evner til å observere og diskutere undervisningspraksis i lys av læringsteori – samarbeide med kollegaer/medstudenter for å undersøke hvordan elever lærer)
- 19) Hvordan opplevde du at eksamensoppgaven var i samsvar med innholdet i emnene?
- 20) Hvordan har pandemien påvirket din studiesituasjon og læring?

Studenter som er intervjuet, har selv meldt seg etter en forespørsel som gikk til alle studenter på emnene. Studentene er derfor på ingen måte representative for studentgruppen. Det som kommer frem, er med utgangspunkt i en opplevelse som seks studenter har. Det som rapporteres er dermed ikke en generell oppfatning av emnene og deres sammenheng. Enkelte studenters opplevelser er likevel viktige og bør tas hensyn til, og det er høyst sannsynlig at flere studenter har den samme opplevelsen som de studentene som deltok i intervjuet.

Hvordan er sammenhengen mellom PEDAI21 og SPANDI101, HIDIDI111 og NATDIDI2?

Studentene tok emnene PEDAI21 og SPANDI101, HIDIDI111 og NATDIDI2 i sitt 3. semester, og er i sitt 4. semester da de blir intervjuet om sammenhengen mellom dem.

I teksten nedenfor retter jeg først oppmerksomheten mot emneplanene Deretter presenterer jeg studentenes opplevelse og vurdering. Det ble, som allerede nevnt, gjennomført to fokusgruppeintervju, ett for studenter i emnet HIDIDI11, og ett for student i SPANDI101 og

student i NATDID210. Informasjonen som kom frem i de to intervjuene, presenteres hver for seg, unntatt spørsmålet knyttet til pandemien.

Sammenheng mellom emneplaner

Innholdet i undervisningen i PEDA121, «Ulike vegar til læring» er å bidra til en forståelse av ulike læringssyn, sammenhengen mellom disse og tilpasset opplæring og vurdering for læring. I tillegg til å utvikle kunnskap om læringssyn, tilpasset undervisning, vurdering for læring og sammenhengen mellom disse, skal de også utvikle kunnskap om intervju som metode. Formålet med emnet er at studenten skal bli i stand til å begrunne sitt syn på ulike undervisningspraksiser ved hjelp av forskning og teori, samt benytte sin kunnskap i den norske utdanningsdebatten. Studiet har en omfattende litteraturliste som vil kunne gi en god innsikt i de ovenfornevnte temaene. Undervisningen veksler mellom forelesninger og seminarer. Eksamen er en semesteroppgave som studentene har fått veiledning på, samt gitt og fått tilbakemelding til/av to medstudenter.

Emnet SPANDI101 «Fagdidaktikk i spansk for lektorutdanning 3» har som målsetting at studentene utvikler faglæreridentitet når det gjelder språk, kultur og litteratur i bruk som ressurs i undervisningen. Studentene skal utvikle en innsikt i teorier om språk og kommunikasjon og se disse i et kulturperspektiv, samt betrakte spansk som et dannings- og ferdighetsfag. Studenten skal også bli i stand til å lage undervisningsopplegg hvor arbeidsformer og materiale er knyttet til fagforståelse og innsikt i læringsprosesser. Målet er også at studenten skal kunne uttrykke seg både muntlig og skriftlig innen fagfeltet. Eksamen er en vurderingsmappe med to tekster på til sammen omtrent 2500 ord, som de har fått veiledning på underveis.

Emnet HIDID111, «Historiedidaktikk for videregående skole» retter fokus særlig mot historieundervisning. Oppmerksomheten rettes mot ulike undervisningsformer og utvikling av studentenes ferdigheter i å planlegge, gjennomføre og kritisk reflektere over egen undervisning på bakgrunn av relevant historiedidaktisk forskning. Studenten skal bli i stand til å vurdere fordeler og ulemper ved ulike undervisningsformer, og til å drøfte aktuelle problemstillinger knyttet til historieundervisningen i skolen i lys av ulike historiedidaktiske begrep og tenkemåter. Målet er også at studenten skal kunne tolke læreplanen i sammenheng med opplæringen sine overordnende mål og verdier, og til å utvikle evne til å reflektere over

og vurdere eget undervisningsvalg. Vurderingen i emnet baseres på en tredagers hjemmeeksamen på ca 2000 ord over oppgitt tema.

Emnet NATDID210, «Læring i naturfaga» omhandler også læring. Det legges vekt på dialogbaserte arbeidsformer og praktisk arbeid blir belyst i sammenheng med vurdering for læring basert på læringssyn som legger vekt på erfaringer og språkbruk. Emnet legger opp til at studentene skal utvikle sine evner til å observere og diskutere undervisningspraksis i lys av læringsteori. Elevaktive arbeidsformer er sentralt i studiet, og studentene skal bli i stand til å planlegge undervisningsøkter som fremmer kognitiv og språklig aktivitet. Målet er at studentene skal bli i stand til å samarbeide med kollegaer for å undersøke hvordan elevene lærer, ved at de sammen diskuterer, ved bruk av begrep fra sentrale læringsteoretikere, hvilke oppgaver og aktiviteter elevene lærer best av. Studentene skal også bli i stand til å formidle fagstoff, erfaringer og refleksjoner på en oversiktlig måte med gode eksempler. Eksamen er basert på to tekster i mappe, som har et omfang på omtrent 3000 ord.

Oppsummering – god sammenheng mellom emneplaner

Alle emneplanene retter oppmerksomheten mot planlegging og vurdering av undervisning basert på kunnskap. I PEDA121 fokuseres det på ulike læringssyn, og dermed generell læringsteori. I de andre emnene er det mer spesifikke teorier som beskrives. I SPANDI101 rettes blikket mot teorier om språk og kommunikasjon, samtidig som studenten også skal ha innsikt i læringsprosesser, da forstått som mer generelle. I emnet HIDID111 er det historiedidaktisk forskning, som løftes frem som relevant grunnlag for å planlegge, gjennomføre og kritisk vurdere egen undervisning. I emnet NATDID210 legges det vekt på dialogbaserte arbeidsformer og praktisk arbeid med vurdering for læring basert på læringssyn som omhandler erfaring og språkbruk. I emnebeskrivelsen står det at studentene skal bli i stand til å fremme kognitiv og språklig aktivitet i sin undervisning. Igjen er det spesifikke læringsteorier som trekkes frem. I dette emnet trekkes også kollegasamarbeid inn for å kunne forstå elevenes læring i lys av sentrale læringsteoretikere. I PEDA121 skal studentene utvikle kunnskap om intervju som metode. I NATDID210 løftes observasjon som metode frem for å forstå elevenes læring og som grunnlag for refleksjon med kolleger.

Alle emner fokuserer på læring som skal legges til rette for og begrunnes ved hjelp av teori og forskning. Ved at de ulike emnene retter oppmerksomheten mot spesifikke læringsteorier, er det mulig for studentene å tilegne seg teori om læring på ulike måter. En sammenheng i

undervisningen skapt av forelesere/undervisere ved å referere til emnenes ulike innhold, vil også kunne bidra til å støtte og fremme studentenes læring. En slik sammenheng er det eventuelt studentene som erfarer. Deres opplevelse av undervisningen og sammenheng mellom emnene er omtalt i teksten som følger.

Studentenes opplevelse av emnene og deres sammenheng **Studenter i emnet HIDID111 og PEDA121**

Studentene i HIDID111 husker at de i PEDA121 hadde mye om vurdering og tilpasset opplæring. De trodde på forhånd at det dreide seg om spesialundervisning, og ikke tilpasning til alle elever. Ifølge studentene handlet mye om å tilpasse undervisningen til fellesskapet, og det syntes de var relevant. En av dem sier at det er noe som sitter igjen: «Det er Dewey og learning by doing». De husker at de lærte om behaviourisme, motivasjon og om ulike lærertyper, som den autorative.

De slet litt med å se sammenhengen mellom pedagogikkfaget og historieemnet. I historiedidaktikken snakket de om at de måtte være kritiske til læreboken. De hadde lite om hvordan de skulle tilpasse undervisningen til elever eller grupper av elever. Det ble snakket litt om hvordan de kunne undervise i faget, men ikke noe om at elevene kunne være forskjellige og derfor trengte ulike opplegg. Det ble veldig vanskelig å se historiefaget i praksis, ifølge studentene. En av dem sier at hun ikke hadde tenkt på at det var sammenheng mellom disse to fagene før de ble spurt om å være med på intervju som skulle omhandle nettopp sammenheng mellom emnene.

Historieemnet er veldig rettet mot historiefaget, ifølge studentene. De tenker at det bør være større sammenheng mellom emnene på universitetet da de opplever at det er stor sammenheng mellom pedagogikk og fag i praksis. De forteller at de fikk beskjed om ikke å dra inn pedagogiske element i eksamensoppgaven i historie. Det var ikke det oppgaven skulle handle om, ble de fortalt, men de tenker at det kunne være relevant. «For meg er det relevant å trekke linjer mellom de to, de henger sammen», sier en av dem.

Når emnet vurdering ble tatt opp i HIDID111, så var det om utfordringer knyttet til det å vurdere historieforståelse. Det ga oss ikke noen verktøy som kunne benyttes i undervisningen, hevder studentene. De opplever at PEDA121 har hjulpet dem med tanke på å planlegge undervisning, men at historiedidaktikken ikke hadde fokus på det. De mener

likevel at det er for mye teori i PEDDA121 og at emnet kunne vært mer praktisk rettet. De opplever at det kan være vanskelig å knytte sammen teorien med praksis når de er i praksis, og at de heller knytter det de skal gjøre til opplevelsen de selv hadde som elever i skolen. En av dem husker at hennes lærer hadde mye tavleundervisning. Hun likte det ikke og vil derfor gjøre noe annet som lærerstudent. De opplever imidlertid at det de har lært om relasjoner har betydning for det som de gjør i praksis i skolen. De har hatt to praksisperioder og tenker at det blir lettere å knytte sammen teori og praksis etter hvert. De skal ha lengre praksisperioder hvor de også blir bedre kjent med elevene, og det vil gjøre det lettere å se sammenheng mellom teori og det de skal gjøre, tenker studentene.

De synes det er synd at de skal være et sånt skille mellom de to emnene. De skjønner at det ikke kan være fagspesifikt i PEDDA121 da det er studenter fra ulike lektorfag i seminargruppene, men de kunne ha ønsket at pedagogikken fikk større betydning i historiefaget. De liker imidlertid å jobbe i seminargrupper der de blir kjent med andre lektorstudenter og de opplever at tverrfagligheten utvider horisonten deres. «Men å høre til tre ulike fakulteter, det blir mye rot», sier en av dem. De kunne ønsket seg at noen hadde et hovedansvar for utdanningen deres, slik at det ble bedre sammenheng. «Nå er det egentlig andre studenter som forteller oss hva vi skal gjøre», sier en av dem.

De hadde lært litt om intervjuemetoden i PEDDA121, men de tenker at de ikke fikk gjennomarbeidet intervjuet godt nok. De fikk heller ikke gjennomført intervjuene som de ønsket på grunn av pandemien. De kan ikke huske at de fikk noen begrunnelse for hvorfor de skulle lære om intervju. De tenker at hensikten med intervju var at de skulle skrive en semesteroppgave.

De opplever PEDDA121 som et mye større fag enn HIDI111. De tenker at dette også kan være grunnen til at det ikke er noen link mellom dem. De forteller at undervisningen og vurderingen ble organisert i en god prosess i pedemnet, mens det i historieemnet var en hjemmeeksamen til slutt. De mener at eksamensoppgaven i HIDI111 speilet det de hadde lært i undervisningen meget godt. En av dem sier at hun koste seg når hun skrev oppgaven. Den handlet om hvordan den nye læreplan får betydning for undervisningen. De liker begge emnene, og de opplever at de ble utfordret til å tenke gjennom ting som de har tatt for gitt, i dem begge.

Studenter i SPANDI101, NATDID210 og PEDA121

Studenter i SPANDI101 og NATDID210 stusser litt på hva begrepet «læringssyn» innebærer, men student i NATDID210 kommer raskt inn på at han lærte mer om undervisning og elevene i NATDID210 enn i PEDA121. Han opplever at det er mye tekst å lese i pedagogikken, og synes alle tekstene kunne blitt samlet i et kompendium. Student i SPANDI101 skrev oppgave om tilpasset opplæring i PEDA121. Han synes at oppgaven var interessant og at han lærte mye i det arbeidet. Han har også erfart at det er veldig motiverende å få diskutert caser i studentgrupper.

I samtalen kom vi inn på både tilpasset undervisning og vurdering. De to studentene kan i utgangspunktet ikke huske om tilpasset undervisning var tema i didaktikkemnene, men student i SPANDI101 trekker etter hvert frem at de har jobbet med task-based learning, som handler, ifølge han, om at undervisningen skal ta utgangspunkt i det som elever er interessert i for å lære noe nytt. I NATDID210 var det fokus på at elevene skulle forstå begreper og samle seg om sine egne forklaringer i undervisningen. Det ble lagt vekt på at elevene skulle være aktive i timene og føle seg trygge til å snakke sammen og slik utvikle forståelse. I emnet ble det også lagt vekt på hvordan en skulle komme bort fra prøver etter hvert kapittel, og hvordan en kunne vurdere elever når de jobbet med lab-øvinger. I SPANDI101 var det fokus på at de ikke skulle ha rene kunnskapsprøver, som gløseprøver.

Student i NATDID210 forteller at de hadde ett seminar på PEDA121 hvor de fikk innføring i intervju, men ikke så mye, ifølge studenten. Han husker at han gjennomførte intervju i praksis, men forteller at han ikke er «så stor fan av det». «Det virker ikke på meg som en god forskningsmetode» uttaler han. «Det henger vel litt igjen fra realfagene», legger han til. Han husker ikke at de har lært om observasjon i NATDID210, men at han har lært litt om det i PEDA120 (som ha tok det samme semesteret som PEDA121). Student i SPANDI101 forteller at han fikk en teoretisk gjennomgang av intervju som metode, men at han ikke fikk gjennomført det da han er utvekslingsstudent og reiste utenlands før gjennomføring. Student i NATDID210 opplever emnet som et selvstendig studium. Han legger til at de kanskje inkluderer noe fra pedagogikken, men at det forklares bedre i didaktikkemnet hvordan undervisning kan legges opp for elevene. Han opplever PEDA121 som et bredt teoretisk emne som ikke har den samme tilknytningen til undervisningen i skolen. Studenten klarer ikke å se en sammenheng mellom PEDA101 og NATDID210. Han opplever at undervisningen i NATDID210 er mer fagnært og virkelighetsnært. Student i SPANDI101

opplevde at han lærte veldig mye i didaktikkemnet, og legger til: «Vi var kun seks studenter i emnet, så det var nærmest seminar hele tiden».

Student i NATDID210 opplever at didaktikkemnet har størst betydning for han som kommende lærer. «Det er lettere å spille på didaktikken og praksisen, det er vanskelig å trekke inn pedagogikken», ifølge studenten. «Jeg opplever at pedagogikken er opptatt av å lære oss teorier og ikke hvordan vi skal være i klasserommet, jeg vet ikke helt hvordan jeg skal bruke disse teoriene», uttaler student i SPANDI101. I NATDID210 lærte de om hvordan de skulle stille spørsmål til elever og hvordan de skulle få elevene med i diskusjoner. «Jeg opplevde at pedagogikk-timen ble en filosofitime», legger han til. Student i NATDID210 sier at han nærmest skrev en didaktisk oppgave i PEDAI21, «men det ble jo en god sammenheng mellom de to emnene», legger han til. Student i SPANDI101 opplevde at eksamensoppgaven i PEDAI21 var spennende og interessant, og at han fikk brukt det han lærte. Han forteller også at det ble lagt til rette for eksamen i løpet av hele studiet i spansk. De fikk veiledning på tekster i vurderingsmappen som var grunnlag for den totale vurderingen i emnet.

Studentene ønsker at det skulle vært mer bearbeiding av innholdet i forelesningene i PEDAI21. De opplever at det er lærerikt å diskutere i seminargruppene. De kommer også inn på at seminargruppe kunne vært homogene grupper, slik at de hadde fått diskutert med studenter som har samme fag. De tenker også at det hadde vært lettere å spørre foreleser dersom det hadde vært mindre klasser.

Pandemien og studier

I løpet av høstsemesteret var universitetet stengt i store perioder, og studentene fikk digital undervisning. Student i SPANDI101 opplever at pandemien har påvirket hans egen læring negativt, i hvert fall i pedagogikken, legger han til. Han forteller at de har sett videoer i pedagogikken, og opplever at det er vanskelig å tilegne seg innholdet når de ikke får anledning til å spørre «i øyeblikket». De opplevde at seminarene i PEDAI21 hadde et helt annet innhold enn videoene.

Noen forelesninger innenfor historiedidaktikk var interessante og givene, ifølge studentene. Alle studenter savner imidlertid den daglige kontakten med andre studenter på campus, og de uformelle faglige samtalene. De opplever at motivasjonen kan dale på hybelen, og at det er vanskelig å skille mellom fritid og studier.

Oppsummering

Med utgangspunkt i informasjonen som har kommet frem i samtaler med studenter, samt en gjennomgang av emneplaner, presenterer jeg i en oppsummering av studentenes opplevelse av emnene PEDA121, SPANDI101, HIDID111 og NATDID2 og deres sammenheng. Med bakgrunn i denne oppsummeringen, fremmes forslag om mulige endringer som kan skape større forståelse for hensikten med innhold i emner og sammenhengen mellom dem.

Opplevelse av sammenheng og forslag til endringer

I utgangspunktet ser det ut til at studentene sliter med å se sammenheng mellom emnene som de tar. De peker på at de opplever en sammenheng mellom pedagogikk og fag i praksis, og undres på hvorfor denne sammenhengen ikke er like fremtredende på universitet. De har eksempelvis fått beskjed om at pedagogiske elementer ikke skal trekkes inn i eksamensoppgaven i historie. Dette innebærer:

- Heller enn å uttale at det ikke skal trekkes inn elementer fra andre emner, bør studentene få en forståelse for at det er en sammenheng mellom innholdet som de tilegner seg i utdanningen gjennom undervisningen på campus, men på fagenes/emnenes premisser i en eksamensbesvarelse. Slik kan studentene forstå sammenhenger og oppleve en dybdelæring, som de også skal legge til rette for som fremtidige lærere i skolen.

Det ser ut til at skriftlige oppgaver hjelper studentene til å se sammenhenger både i og mellom emner. Det er imidlertid ikke alle studenter som ser sammenhengen mellom pedagogikk og praksis, og trekker inn egne erfaringer i praksisperioden. Lortie (1975)³ presenterte begrepet «apprenticeship of observation» i sammenheng med det som studenter hadde lært med utgangspunkt i observasjon av egne lærere i sin skolegang. De utvikler personlige teorier på bakgrunn av sine egne lærere om rollemodeller. Lorties forslag var at undervisningen i lærerutdanningen burde ta utgangspunkt i studentenes personlige tillærte teorier, slik at de kan bli bevisst på hva og hvorfor aktiviteter settes i gang for at elever skal lære.

³ Lortie, D. C. (1975). *Schoolteacher: A Sociological Study*. Chicago, IL: University of Chicago Press.

- Studentenes personlige teorier bør løftes frem, og de bør få tydelige forklaringer på hvorfor tema tas opp i emnene. Hva er hensikten og hvorfor er det viktig?

Det er ikke klart for studentene hvorfor de eksempelvis har lært om intervju som metode. Deres forklaring er at de måtte gjennomføre intervju for å kunne skrive en oppgave. I Forskrift om rammeplan for lektorutdanning for trinn 8–13 står det under generell kompetanse at utdanningen skal bidra til at kandidaten kan [...] gjennomføre profesjonsrettet faglig utviklingsarbeid og [...] videreutvikle egen kompetanse og bidra til både kollegers og skolens faglige og organisatoriske utvikling (Kunnskapsdepartementet, 2016).⁴ Både observasjon og intervju er metoder som er viktig å kunne i denne sammenheng, og de blir også viktige metoder når studentene skal gjennomføre et aksjonsforskningsprosjekt i sitt 8. semester.

- Igjen, studentene bør få tydelige forklaringer på hvorfor tema tas opp i emnene for å se sammenhenger i utdanningen. Hva er hensikten og hvorfor er det viktig?

Når det gjelder samarbeid på seminargrupper i PED121, er det ulike oppfatninger om hvordan disse kan eller bør settes sammen. Noen ser fordeler med tverrfaglig samarbeid i disse gruppene, mens andre hadde ønsket at de ble gruppert etter fag. Argumentet er at de da lettere kunne diskutere seg frem til en sammenheng mellom det som blir tatt opp i pedagogikken og innholdet i det fagdidaktiske emnet. Det går også frem av samtalene med studentene at størrelsen på seminargruppene i PED121 er stor, og at terskelen for å stille spørsmål ville senkes dersom disse gruppene var mindre. Studentene ønsker også en bedre sammenheng mellom innholdet på forelesninger og seminarer i emnet. Med bakgrunn i dette

- kan en organisering basert på en variasjon mellom homogene og heterogene grupper i seminarer knyttet til PED121 vurderes?
- kan seminargruppene deles opp slik at det blir færre studenter i hver gruppe?
- kan innholdet i forelesninger og seminarer knyttes bedre sammen?

⁴ Kunnskapsdepartementet (2016). Forskrift om rammeplan for lektorutdanning for trinn 8–13. Hentet fra <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2013-03-18-288>.

Studentene opplever at det blir «mye rot» når de må høre til flere fakulteter, og uttaler at noen bør ha hovedansvar for utdanningen deres, slik at det blir bedre sammenheng. Ifølge studentene er det medstudenter som nå hjelper dem med en slik sammenheng. Av dette følger at det bør vurderes

- om noen bør ha et helhetlig ansvar for studentenes studieforløp på en slik måte at dette oppleves som samlenende av studentene

Trondheim 1. mars, 2021

May Britt Postholm